

U S T A W A

z dnia 14 lutego 2003 r.

o stopniach górniczych, honorowych szpadach górniczych i mundurach górniczych

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2020 r.
poz. 1362, z 2023
r. poz. 2029, z
2024 r. poz. 834.

Art. 1. Ustawa reguluje zasady, warunki i tryb przyznawania stopni górniczych, honorowych szpad górniczych i mundurów górniczych.

Art. 2. Stopnie górnicze oraz honorowe szpady górnicze są honorowymi wyróżnieniami pracowników górnictwa oraz innych osób mających zasługi w dziedzinie górnictwa, przyznawanymi w szczególności pracownikom:

- 1) zatrudnionym przy wykonywaniu prac geologicznych, wydobywaniu kopalin ze złóż oraz ich przerobie, a także przy ochronie złóż kopalin, wód podziemnych oraz przy budowie obiektów górniczych;
- 2) jednostek działających w dziedzinie górnictwa;
- 3) urzędów górniczych, jednostek szkolnictwa i instytutów naukowo-badawczych prowadzących działalność naukową i dydaktyczną w dziedzinie nauk górniczych, geologicznych i geofizycznych.

Art. 3. Stopniami górniczymi nadawanymi pracownikom górnictwa oraz innym osobom wyróżniającym się w dziedzinie górnictwa są:

- 1) generalny dyrektor górnictwa;
- 2) generalny dyrektor górniczy:
 - a) I stopnia,
 - b) II stopnia,
 - c) III stopnia;
- 3) generalny honorowy dyrektor górniczy;
- 4) dyrektor górniczy:
 - a) I stopnia,
 - b) II stopnia,

- c) III stopnia;
- 5) inżynier górniczy:
 - a) I stopnia,
 - b) II stopnia,
 - c) III stopnia;
- 6) technik górniczy:
 - a) I stopnia,
 - b) II stopnia,
 - c) III stopnia;
- 7) górnik:
 - a) I stopnia,
 - b) II stopnia,
 - c) III stopnia.

Art. 4. 1. Stopnie generalnego dyrektora górniczego i dyrektora górniczego mogą być nadawane osobom posiadającym wyższe wykształcenie.

2. Stopnie inżyniera górniczego mogą być nadawane osobom posiadającym wyższe wykształcenie.

3. Stopnie technika górniczego mogą być nadawane osobom posiadającym wykształcenie średnie lub średnie branżowe.

4. Stopnie górnika mogą być nadawane osobom posiadającym kwalifikacje górnicze.

Art. 5. 1. Stopień górniczy generalnego honorowego dyrektora górniczego nadawany jest osobom za szczególne zasługi w dziedzinie górnictwa.

2. Warunkiem nadania stopnia górniczego, o którym mowa w art. 3 pkt 1 i 2 oraz pkt 4–7, są:

- 1) szczególne osiągnięcia w pracy górniczej lub w dziedzinie górnictwa;
- 2) posiadanie odpowiedniego wykształcenia lub kwalifikacji, określonych w art. 4;
- 3) zajmowanie odpowiedniego stanowiska służbowego lub pełnienie funkcji związanej z zawodem górniczym, określonych w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 15 ustawy.

Art. 6. 1. Stopień generalnego dyrektora górnictwa przysługuje:

- 1) ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi;

- 1a) ministrowi właściwemu do spraw środowiska;
- 2) sekretarzowi stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi odpowiedzialnemu za sprawy górnictwa;
- 3) Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego;
- 4) Głównemu Geologowi Kraju;
- 5) podsekreтарzom stanu w urzędach obsługujących organy administracji rządowej odpowiedzialnym za sprawy górnictwa.

2. Stopień generalnego dyrektora górnictwa jest nadawany przez Prezesa Rady Ministrów.

3. W przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 5, Prezes Rady Ministrów nadaje stopień generalnego dyrektora górnictwa na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi lub ministra właściwego do spraw środowiska.

Art. 7. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej działającej w dziedzinie górnictwa, nadaje następujące stopnie górnicze:

- 1) generalnego dyrektora górniczego;
- 2) generalnego honorowego dyrektora górniczego;
- 3) dyrektora górniczego.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej w dziedzinie górnictwa nadaje pozostałe stopnie górnicze.

3. Wniosek o nadanie stopnia górniczego, o którym mowa w ust. 1 i 2, powinien zawierać:

- 1) informacje o osobie, w stosunku do której występuje się z wnioskiem o nadanie tego stopnia, określające: imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, wykształcenie, aktualne miejsce zatrudnienia i zajmowane stanowisko, przebieg pracy w górnictwie, posiadany stopień górniczy i datę jego nadania;
- 2) uzasadnienie.

Art. 8. 1. Nadanie stopnia górniczego następuje przez wręczenie dyplomu.

2. Dyplom, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1) nazwę organu nadającego stopień górniczy;

- 2) imię i nazwisko oraz datę urodzenia osoby otrzymującej stopień;
- 3) rodzaj stopnia górniczego;
- 4) datę nadania i numer dyplomu;
- 5) podpis i pieczęć organu nadającego stopień górniczy.

Art. 9. Utrata stopnia górniczego następuje w przypadku prawomocnego orzeczenia pozbawienia praw publicznych.

Art. 10. Osoba posiadająca stopień górniczy ma prawo noszenia:

- 1) uroczystego munduru górniczego wraz z odznakami stopnia górniczego oraz przyznaną honorową szpadą górniczą;
- 2) służbowego munduru górniczego wraz z odznakami stopnia górniczego.

Art. 11. 1. Mundur górniczy jest symbolem przynależności do górniczego stanu, wyrazem tradycji i szczególnego uznania dla ciężkiej i odpowiedzialnej pracy górniczej.

2. Osoby posiadające uroczysty mundur górniczy uprawnione są do jego noszenia podczas:

- 1) świąt państwowych;
- 2) Dnia Górnika;
- 3) uroczystości dekoracji orderami, odznaczeniami państwowymi i odznakami;
- 4) uroczystości nadania stopnia górniczego i wręczenia honorowej szpady górniczej;
- 5) innych uroczystości, ceremonii i wystąpień ważnych dla środowiska górniczego.

3. Osoby posiadające służbowy mundur górniczy są upoważnione do noszenia go podczas wykonywania czynności służbowych.

Art. 12. Na uroczystych mundurach górniczych nosi się posiadane ordery, odznaczenia państwowe i odznaki, a na służbowych mundurach górniczych baretki tych orderów i odznaczeń.

Art. 13. 1. Zakup munduru górniczego, płaszcza oraz czaka może być finansowany przez jednostkę występującą z wnioskiem o nadanie stopnia górniczego, w wysokości do 67% kosztów ich zakupu, o ile osoba posiadająca taki stopień o to wystąpi.

2. Osoba posiadająca stopień górniczy może uzyskać finansowanie, o którym mowa w ust. 1, nie częściej niż raz na 7 lat.

Art. 14. 1. Honorowa szpada górnicza przyznawana jest osobom zatrudnionym w przemyśle wydobywczym oraz pracownikom innych środowisk związanych z górnictwem przez kierownika jednostki działającej w dziedzinie górnictwa.

2. Honorowa szpada górnicza przyznawana jest bezpłatnie, a koszty z tym związane ponosi jednostka organizacyjna, o której mowa w ust. 1.

Art. 15. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, w drodze rozporządzenia, określi:

- 1) wzór wniosku, o którym mowa w art. 7;
- 2) wykaz stanowisk służbowych oraz związanych z nimi stopni górniczych;
- 3) wzór dyplomu, o którym mowa w art. 8;
- 4) wzory mundurów górniczych i czapa wraz z wzorami odznak stopni górniczych, wzór płaszcza oraz wzór honorowej szpady górniczej, a także sposób ich noszenia.

Art. 16. Osoby, którym nadano stopnie górnicze oraz przyznano honorowe szpady górnicze przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują posiadane uprawnienia.

Art. 17. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹⁾.

¹⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 28 marca 2003 r.